

تفكر خلاق

➤ این نوع تفکر به انسان کمک می کند در برابر شرایطی که با آن ها آشنایی ندارد و شرایطی که کاملاً جدید است بتواند راه حل های مناسب زندگی خود را بیابد

➤ توانایی تولید و افکار ، راه حل ها و اهداف

➤ مهارت خلاقیت ، توانایی تصور و تولید چیزی جدید

➤ توانایی تولید افکار جدید از طریق ترکیب ، تغییر و کاربرد افکار و ایده های موجود

- تفکر واگرا

- توانایی بوجود آوردن یک موضوع بدیع و نو به حدی که کاملاً بی نظیر باشد

- توانایی فرد برای تولید ایده ها ، نظریه ها ، بینش ها ، یا اشیای جدید و بدیع و بازسازی مجدد در علوم و سایر زمینه ها

- عناصر خلاقیت: سیالی یا روان بودن در اندیشه ، ابتکار ، تخیل

➤ هدف اصلی در مهارت تفکر خلاق : برای مشکل و موقعیت مورد نظر راه حل های متعدد و فراوانی به دست آید

➤ مهارت تفکر خلاق به شما فرد کمک می کند تا بتواند برای زندگی خود هدف های متفاوت و مختلفی داشته باشد

➤ هر فردی می تواند خلاق باشد

مراحل خلاقیت

- مرحله آمادگی: به کار گیری مهارت ذهنی در مورد مسأله
- ایده سازی: اندیشه در مورد ایده های متفاوت و خلاق
- راه حل آفرینی: غربال کردن ایده ها و گزینش بهترین
- اندیشیابی: ارزشیابی و قضاوت در مورد راه حل ها و پاسخ به مسأله

فعاليات يكم

➤ موقعیت های زیر را مورد بررسی و بحث قرار دهید و در مورد ضرورت تفکر خلاق با یکدیگر بحث و گفتگو کنید :

- علی تنها هدفی که دارد رفتن به خارج از کشور است و به همین دلیل هیچ شغل و حرفه ای را دنبال نمی کند
- بهنام مایل است با فروزان ازدواج کند و از وقتی که از او جواب منفی شنیده است به شدت افسرده شده و رو به مصرف مواد آورده است
- شیدا با مادر خود به شدت اختلاف دارد و تنها راه رهایی خود را فرار می داند
- زری این ترم مشروط شده است و احساس می کند که به بن بست رسیده است و چاره دیگری در زندگی ندارد

کاربرد مهارت تفکر خلاقانه

۱. تفکر خلاق باعث انعطاف پذیری ذهن می شود و مانع تحجر ذهن و دیدگاه تونلی می شود
۲. تفکر خلاق باعث می شود فرد برای زندگی خود راه حل های متعدد و متنوع به دست آورد
۳. تفکر خلاق مانع می شود فرد در مقابل مشکلات و بحران های زندگی دچار ناامیدی و درماندگی شود و احساس تسلط بر زندگی و چالش با مشکلات را پیدا می کند
۴. تفکر خلاق از درماندگی و ناامیدی پیشگیری می کند
۵. تفکر خلاق از آسیب های روانی و اجتماعی پیش گیری می کند
۶. تفکر خلاق لازمه هنر و فعالیت هنری است

فعاليٲ دوم

- یکی از مثال های زیر را انتخاب کرده و با استفاده از بحث گروهی تا آن جا که می توانید راه حل های دیگری برای موقعیت پیدا کنید

❖ حمید در یک خانواده پر از تشنج زندگی می کند . پدرش معتاد است ، برادرانش مرتب با یکدیگر درگیری دارند ، او امسال پیش دانشگاهی است و نمی داند که برای مطالعه چه کار باید انجام دهد

❖ احسان به تازگی از عدم تمرکز در کلاس درس شکایت دارد ، دوستانش به او پیشنهاد داده اند که از مواد محرک استفاده کند ، احسان نگران است که در صورت عدم پذیرش درخواست آن ها برای همیشه تنها بماند

❖ مریم با اصرار خودش با کامران ازدواج کرده است اما اختلافات بسیار شدیدی با وی پیدا کرده است و در عین حال از ترس سرزنش شدن می ترسد که موضوع را با خانواده در میان بگذارد

❖ آقای رحمانی به دنبال تاسیس شرکت، مشکلات مالی شدیدی پیدا کرده است و بسیار مستاصل شده است

فعاليات سوم

● با استفاده از بحث گروهی ، افرادی را
که در اثر ضعف در تفکر خلاق دچار
مشکل و آسیب شدید شده اند را
مشخص کرده و بنویسید

اصول تفكر خلاق

۱. هر نوع تصمیم گیری و اقدامی را عقب
بیندازید

۲. هیچ نوع قضاوتی انجام ندهید

۳. ذهن خود را آزاد بگذارید

۴. تا آن جا که می توانید راه حل تولید کنید

۵. بارش ذهنی

فعالیت چهارم

• یکی از موقعیت های قبلی را انتخاب نمائید و برای آن موقعیت تا آن جا که می توانید راه حل بدهید :

۱. سعی کنید تعداد راه حل ها زیاد باشد (حدود ۵۰ راه حل)

۲. سعی کنید علاوه بر راه حل های مثبت ، راه حل های منفی نیز ارائه کنید

موانع خلاقیت

- وای نه یه مشکل دیگه!
- این مشکل حل نمیشه

(پیش دآوری مانع از دیدن چیزهایی می شود که از پیش می دانستیم در واقع مانع از پذیرش تغییرات و پیشرفت ها میشود)

- من هیچ کاری نمیتونم در رابطه با اون انجام بدم
 - من خلاق نیستم
- (تثبیت عملی عادت به کلیشه ای دیدن و فکر کردن و خود را در مانده دیدن)

- این بچگانه است مردم چی میگن
ممکن است موفق نشم

(انسداد روانشناسی ایده های منزجر کننده گاهی بهترین راه حل ها هستند)

۱. این باور که برای هر مشکلی فقط یک راه حل مناسب و درست وجود دارد

۲. این باور که من قدرت خلاقیت ندارم

۳. این باور که فقط بعضی افراد قدرت خلاقیت دارند

۴. این باور که من نمی توانم در مقابل مشکلاتم کاری انجام دهم

۵. این باور که خلاق بودن ، یعنی بچه گانه عمل کردن

۶. ترس از شکست خوردن بزرگ کردن مشکل و این باور که مشکلات بزرگ تر از توان ما است

فعاليت پنجم

• با یکدیگر بحث کنید و مشخص کنید که کدامیک از موانع خلاقیت در میان جوانان بیشتر است ،

• سپس در مورد نحوه برخورد صحیح با این اشکالات بحث کنید و راه حل بدهید

خصوصیات فرد خلاق

- کنجکاو
- در جستجوی حل مشکل
- خوش بین
- دارای قدرت تخیل
- دیدن مشکلات به عنوان فرصت جالب دیدن مشکلات
- پذیرای عاطفی مشکلات به مبارزه طلبیدن پیش فرض ها دارای پشتکار و سخت کوش
- دارای توانایی به تعلیق کشیدن دآوری
- آماده برای مبارزه طلبی

راه های افزایش خلاقیت

۱- سعی کنید به دنیای اطراف توجه و دقت داشته باشید

۲- سعی کنید با نظرات و دیدگاه های مختلف آشنا شوید

۳- سعی کنید نگرش های واقع بینانه به جهان و محیط اطراف داشته باشید

۴- بدانید مردم خودشان سرنوشت خود را می سازند

۵- سعی کنید تا چالش با مشکلات را بیاموزید

فعاليات ششم

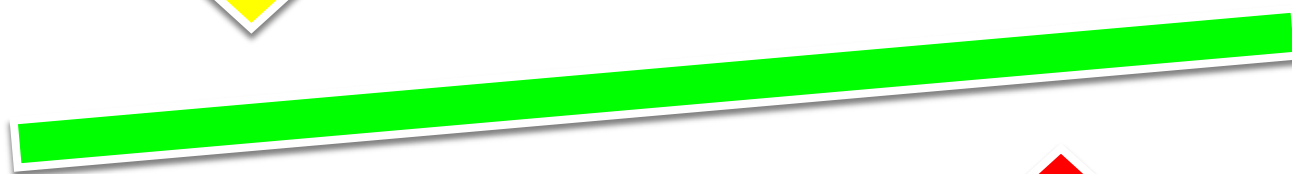
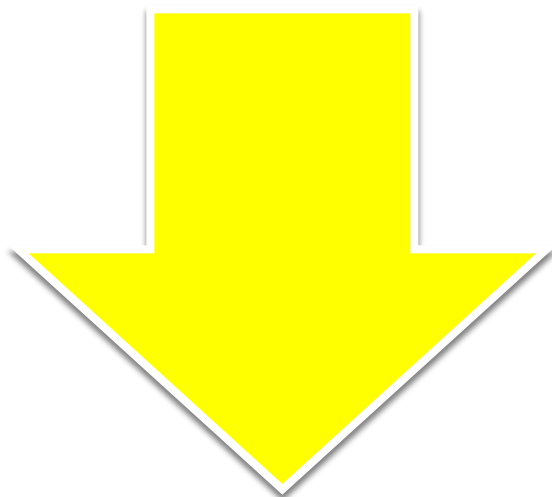
• با بحث گروهی مشخص کنید :

۱. چه عواملی مانع خلاقیت شما می شود

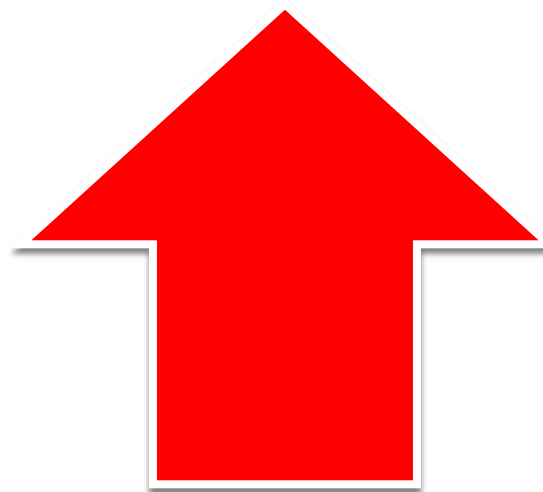
۲. چگونه می توانید تفکر خلاق را در خود

افزایش دهید

پذیرش

تغییر

یک داستان در مورد تفکر خلاقانه

- ساختمان کتابخانه انگلستان قدیمی است و تعمیر آن نیز فایده ای ندارد قرار بر این شد کتابخانه جدیدی ساخته شود. اما وقتی ساخت بنا به پایان رسید کارمندان کتابخانه برای انتقال میلیونها جلد کتاب دچار مشکل شدند. یک شرکت انتقال اثاثیه از دفتر کتابخانه خواست که برای این کار سه میلیون و پانصد هزار پوند بپردازد تا این کار را انجام دهد اما بدلیل فقدان سرمایه کافی این درخواست ارسوی کتابخانه رد شد. فصل باران فرار سید اگر کتابها بزودی منتقل نمیشد خسارت سنگین فرهنگی و مادی متوجه انگلیس می گردید. رئیس کتابخانه نگران و بیمار شد. روزی کارمند جوانی از دفتر رئیس عبور کرد با دیدن رئیس از وی پرسید چرا اینقدر پریشانی؟ رئیس مشکل را برای کارمند جوان شرح داد اما برخلاف تصور وی جوان پاسخ داد سعی میکنم مساله را حل کنم؟؟؟؟؟؟؟؟

ممنون از همراهی شما
راشین نصیری
منیره پورشمسیان

مهارت های ارتباطی-دکتر نسیم بهرامی